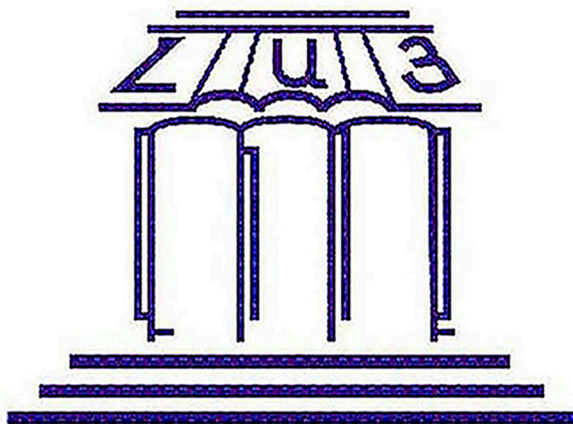

Հայկական գիտահետազոտական հանգույց
Armenian Research & Academic Repository

Մույն աշխատանքն արտոնագրված է «Մտեղծագործական համայնքներ
ոչ առևտրային իրավասություն 3.0» արտոնագրով

This work is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial
3.0 Unported (CC BY-NC 3.0) license.

Դու կարող ես.

պատճենել և տարածել նյութը ցանկացած ձևաչափով կամ կրիչով

ձևափոխել կամ օգտագործել առկա նյութը ստեղծելու համար նորը

You are free to:

Share — copy and redistribute the material in any medium or format

Adapt — remix, transform, and build upon the material

342/47925)

n-25

01 MAR 2010
պրոկուրորներ բոլոր յերկրների, միացե՛ք.

05 FEB 2010

ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայաստանի Առփաշխատական
Խորհրդային Հանրապետության

(Հիմնական որենք)

/ՀՍԽՀ Խորհուրդների 7-րդ յեվ 8-րդ
Համագումարներում ընդունված բոլոր փո
փոխություններով յեվ Լրացումներով /

342/47921
2-25

Հնդկական, 1935 թ.

342 (47.925)

09 SEP 2013

35.002

2-25

100.0314 0

7

32567. 6

Ասիական տրոշիտն

Հայաստանի Առկալիստական խորհրդային Հանրապետության

(Իրմանական որևիք)

Հայրենի առաջին

Գրուի 1

22

Հանրապետար սկզբունքներ

1. Հայաստանի ապագայի բանավորների և աշխատանքի գյուղացիների կամքով Հայաստանը 1920 թ. նոյեմբերի 29-ին հայտարարված և Առկալիստական խորհրդային Հանրապետություն:

Հայաստանի Առկալիստական խորհրդային Հանրապետության այս Ասիական տրոշիտն (Իրմանական որևիք), բնութագրում է Հանրապետության Հեղափոխության հռչակած Իրմանական սկզբունքները, նպատակ ունի ապահովել

պրոշտարիացի դիկրատուրան՝ բուրժուազիա-
յին ծննելու, ճարտու Յոգրով ճարտու շահա-
գործելուն վերջ տալու և կոմունիստներին իրականացնելու համար, վորի որոշ վրէ դասակարգներ են լինելու և վրէ պետական իշխանութիւնը:

2. Ամբողջ իշխանութիւնը Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետութեան սահմաններում պարկանում է բանվորների, գյուղացիների և կարմիր բանակայիների պարզամաս վորական խորհուրդներին:

3. Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետութեան գերագույն իշխանութիւնն է Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետութեան խորհուրդների Համագումարը, իսկ համագումարների ժողովայն ժամանակաշրջանում՝ Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետութեան կենտրոնական գործադիր կոմիտեն:

4. Ամբողջ հողը, անտառները, յերկրի ընդերքը, ջրերը, նաև գործարանները, յերկաթուղիները, ջրային և ոռային փոխադրութիւնը և կապի ժողովները հանդիսանում են առաջադիպական պետական սեփականութիւնը խորհրդային

Առաջադիպական Հանրապետութիւնների Միութեան, Անդրկովկասյան Առաջադիպական Ֆեդերատիվ խորհրդային Հանրապետութեան և Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետութեան որենքների հիման վրա:

5. Առաջադիպների խղեր ապագութիւնն իրական ապահովելու նպատակով յեկեղեցին անձաքիւն վում է պետութիւնից և դպրոցը յեկեղեցուց և բոլոր քաղաքացիներին վերապահվում է կրոնական համոզմունքների և հակակրոնական պրոպագանդայի ապագութիւնը:

6. Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետութիւնն առաջադիպներին իրենց կարծիքներն արգահայրելու կապարյալ ապագութիւն տալու նպատակով վոչնչացնում է ճամբարները կապիտալից և բանվոր դասակարգին ու գյուղացիութեանն ընչեռնում է բոլոր տեխնիկական ու նյութական ժողովները՝ տագրեր, գործը և աւան տեսակ այլ յերկեր հրապարակելու և ապահովում է նրանց ապագ տարածումը ամբողջ յերկրում:

7. Ծանաշելով խորհրդային Հանրապետութեան քաղաքացիների իրավունքն ապագ կերպով

պով ժողովներ, միջիններ, շքեղներ և այլն կապ-
մանը պետք է Հայաստանի Առաջադիպական խոր-
հրդային Հանրապետությունն աշխատավորներին
ժողովներ զուգարկելու կարգադրել ապագությունն
հաշու նպատակով պրաճարում և բանվոր դու-
սակարգին և գյուղացիությանը հասարակական
ժողովներ զուգարկելու համար բոլոր շենքերը :

8. Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդա-
յին Հանրապետությունը խորհրդակցելով ունեվոր դա-
սակարգերի ցնորնական և քաղաքական իշխանու-
թյունը և դրանով վերապնելով այն բոլոր խոչըն-
դոյները, վորոնք մինչև այժմ արգելում էին բան-
վորներին ու գյուղացիներին բուրժուական հասա-
րակության մեջ կապմանը պնդելու ապագությունն վա-
րկել, աշխատավորներին միություններ կապման կա-
րգադրել ապագությունն ապահովելու նպատակով աջակ-
ցում և բանվորների և գյուղացիների կապմանը պնդելու :

9. Գիտությունն սրանալու գործը աշխատա-
վորներին իրական ապահովելու համար Հայաստանի
Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետությու-
նը նպատակ է դնում քաղ նրանց վրակարար, բա-
նակողմանի և նրի կրթություն :

10. Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդա-

յին Հանրապետությունն աշխատանքը Հանրապե-
տության բոլոր քաղաքացիների պարտականությունն
և համարում :

11. Արդեպարական մեծ հեղափոխության նվա-
ճումները աճեն կերպ պահպանելու նպատակով Հայաս-
տանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետու-
թյունը առաջադիպական հայրենիքի պաշտպանությու-
նը հանրապետության բոլոր քաղաքացիների պարտա-
կանությունն և համարում և սահմանում և ընդհա-
նուր պարտադիր զինվորական ծառայություն : Հեղա-
փոխությունը զենքը շնորհին պաշտպանելու պարտա-
վոր իրավունքը վերապահվում է միայն աշխատավոր-
ներին : Վոչ աշխատավոր ցարրերին զինվորական այլ
պարտականություններ են հանձնվում :

12. Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային
Հանրապետությունը Սահմանադրությամբ և հանրապե-
տության որենսդրությամբ Հայաստանի Առաջադիպական
խորհրդային Հանրապետության քաղաքացիների համար
սահմանված բոլոր իրավունքները վերապահում են նաև
Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրա-
պետության սահմաններում ապրող խորհրդային
Հանրապետությունների Միության կապման մեջ մրնող
բոլոր հանրապետությունների քաղաքացիներին :

Հայաստանի Առաջնահարկային խորհրդային Հանրապետությունը, առաջնորդվելով բոլոր ազգերի աշխատավորների համերաշխության ֆառափառով, վերապահում է բոլոր քաղաքական իրավունքներն այն ուղարկողացիներին, վորոնք ապրում են Հայաստանի Առաջնահարկային խորհրդային Հանրապետության սահմաններում, պարկանում են բանվոր դասակարգին և աշխատավորական սրտով ու նեն, նաև ուրիշի աշխատանքից հոգսվող գյուղացիներին, խորհրդային Առաջնահարկային Հանրապետությունների Միության գերագույն ժամանակների վորոշումների հիման վրա :

13. Հայաստանի Առաջնահարկային խորհրդային Հանրապետությունը ապաստանելու իրավունք է վերապահում հեղափոխական-ազատագրական տործունեության համար հալածվող բոլոր ուղարկողացիներին :

14. Հայաստանի Առաջնահարկային խորհրդային Հանրապետությունը, ընդունելով քաղաքացիների իրավունքների հավասարությունն առանց սեռի և ազգության խտրության, Հանրապետության հիմնական որենքներին միանգամայն հակառակ է հայտարարում ազգային փոքրամասնու-

թյունների վոր և է մեղում կամ նրանց իրավահավասարության սահմանափակումը, նաև առանց չին ազգությունների համար վոր և է (ուղղակի կամ անուղղակի) առանց նախորդում սահմանելը :

Հայաստանի Առաջնահարկային խորհրդային Հանրապետության քաղաքացիներն իրավունք ունեն համագումարներում, դատարանում, վարչական հիմնարկություններում և հասարակական կյանքում ազատ կերպով տործածելու իրենց մայրենի լեզուն :

Ազգային փոքրամասնություններին իրավունք է վերապահվում դպրոցներում սովորել իրենց մայրենի լեզվով :

15. Հայաստանի Առաջնահարկային խորհրդային Հանրապետությունը ղեկավարվելով աշխատավորների ջահերով, վորոշ անհապառնակ և վորոշ խմբերի սրկում է այն իրավունքներից, վոր նրանք վայելում են ի վնաս առաջնահարկային հեղափոխության ջահերի :

Հայրական յերկրորդ

Գլուխ 2

Հայաստանի Առաքելապետական Խորհրդային Հանրապետության Անդրկողկասյան Առաքելապետական Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության կազմի յեղ խորհրդային Առաքելապետական Հանրապետությունների Միության մեջ մտնելու մասին

16. Կապիտալիստական ողակման հանդեպ մի խորհրդային Չակապ ստեղծելու և բոլոր խորհրդային հանրապետությունների հետ սերտ յեղբայրական աշխատակցության հիման վրա առաքելապետական շինարարությունը և ազգային զարգացման ազատությունն ապահովելու նպատակով Հայաստանի Առաքելապետական Խորհրդային Հանրապետությունը միանալով Վրաստանի Առաքելապետական Խորհրդային և Ադրբեյջանի Առաքելապետական Խորհրդային Հանրապետությունների հետ և կազմելով Անդրկողկասյան Առաքելապետական Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հան-

րապետություն : Վերջինիս միջոցով մտնում է խորհրդային Առաքելապետական Հանրապետությունների Միության մեջ :

Գլուխ 3

Հայաստանի Առաքելապետական Խորհրդային Հանրապետության Գերիշխանության իրավունքների, Միութենական քաղաքացիության յեղ Հայաստանի Առաքելապետական Խորհրդային Հանրապետության պետական լեզվի մասին

17. Հայաստանի Առաքելապետական Խորհրդային Հանրապետության Գերիշխանությունը սահմանափակված է միայն Անդրկողկասյան Առաքելապետական Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության Ասիականության (Հիմնական որոնք) և խորհրդային Առաքելապետական Հանրապետությունների Միության Ասիականության (Հիմնական որոնք) մարմանը կամ սահմաններով և միայն Անդրկողկասյան Առաքելապետական Խորհրդային Հանրապետության և խորհրդային Առաքելապետական Հանրապետությունների Միության Առաքելապետական Հանրապետությունների Միության

Բայն իրավասության վերաբերյալ խնդիրների նկատմամբ:

Այս սահմաններից դուրս Հայաստանի Առյուծապական խորհրդային Հանրապետությունն իր պետական իշխանությունն իրականացնում է ինքնուրույնաբար:

18. Հայաստանի Առյուծապական խորհրդային Հանրապետությունն իրեն իրավունք է վերապահում ազատ կերպով դուրս գալու Անդրկովկասյան Առյուծապական Ֆեդերատիվ խորհրդային Հանրապետության կազմից, նույնպես և խորհրդային Առյուծապական Հանրապետությունների Միությունից:

19. Հայաստանի Առյուծապական խորհրդային Հանրապետության սահմանները՝ չեն կարող փոփոխության յենթարկվել առանց իր համաչափության:

20. Հայաստանի Առյուծապական խորհրդային Հանրապետության քաղաքացիների համար միությունական միասնական քաղաքացիությունն է սահմանվում: Հայաստանի Առյուծապական խորհրդային Հանրապետության յուրաքանչյուր քաղաքացի ինքնուրույնաբար Անդրկովկասյան Առյուծապական Ֆեդերատիվ խորհրդային Հանրապետության

և Առյուծապական խորհրդային Հանրապետությունների Միության քաղաքացի լինելու:

21. Հայաստանի Առյուծապական խորհրդային Հանրապետության պետական լեզուն հայերենն է:

Հաջորդած յնորդորդ

Օրվա 4

Հայաստանի Առյուծապական խորհրդային Հանրապետության իշխանության գերագույն մարմինների իրավասությունը

22. Բացառապես Հայաստանի Առյուծապական խորհրդային Հանրապետության խորհուրդների համագումարի իրավասությանն է պատկանում՝

ա) Սահմանադրության հիմնական սկզբունքների հաստատումը, փոփոխումը և այդ Սահմանադրության այն մասնակի կապուցումների և փոփոխությունների վերջնական հաստատումը, վորոնք ընդունվել են կենտրոնական գործադրումը,

հրորային Հանրապետության բյուջեի սահմանու-
մը և հաստատումը.

ե) խորհրդային Առաջադիմական Հան-
րապետությունների Միության և Լենդրկոպկայան
Առաջադիմական Ֆեդերատիվ խորհրդային Հան-
րապետության որենսդրության համաձայն հարկեր
ու փոխարժեքներ սահմանելը.

զ) խորհրդային Առաջադիմական Հանրա-
պետությունների Միության և Լենդրկոպկայան Առ-
աջադիմական Ֆեդերատիվ խորհրդային Հանրա-
պետության Աստիճանադրության հիման վրա Հա-
յաստանի Առաջադիմական խորհրդային Հանրա-
պետության որենսդրություն, ինչպես նաև խորհրդա-
յին Առաջադիմական Հանրապետությունների Միու-
թյան և Լենդրկոպկայան Առաջադիմական Ֆեդե-
րատիվ խորհրդային Հանրապետության իրավասու-
թյան չվերաբերող խնդիրների մասին հանրապետա-
կան որենսդրություն հրատարակելը.

ը) խորհրդային Առաջադիմական Հանրա-
պետությունների Միության որենսդրության հիման
վրա քաղաքացիության վերաբերյալ որենսդրություն
հրատարակելը.

թ) Հայաստանի Առաջադիմական խորհրդա-

յին Հանրապետության սահմաններում դադար-
կան ու վարչական մարմինների կողմից դադար-
կալի պարգևների ընդհանուր ու մասնակի ներուժ
և առանցիկ քաղաքացիների ռեպրիկիացիան:

ժ) Հայաստանի Առաջադիմական խորհրդ-
ային Հանրապետության ժողովրդական փոխ-
տության հաշվառման-վիճակագրական փոխ-
մակերապումը.

ի) Լենդրկոպկայան Առաջադիմական Ֆե-
դերատիվ խորհրդային Հանրապետության և խոր-
հրդային Առաջադիմական Հանրապետություննե-
րի Միության իշխանության գերագույն մարմնի
ներքի թույլտվությամբ արգելիքներ և ներքին փոխա-
ռություններ կնքելը.

կ) Հայաստանի Առաջադիմական խորհրդ-
ային Հանրապետության սահմաններում ժողո-
րդային Հանրապետության և ժողովրդական ա-
վերության լուսավորության և ժողովրդական ա-
ռողջության սկզբունքներ և ընդհանուր ծրագրեր
սահմանելը.

լ) Հայաստանի Առաջադիմական խորհրդա-
յին Հանրապետության իշխանության բոլոր մարմն-
ների այս Աստիճանադրությունը խախտող վորդում-
ների վերացումը և Լենդրկոպկայան Առաջադիմա-

-16-
կան Ֆեդերալիստ խորհրդային Հանրապետության
ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի դեկրետների
և վորոշումների դեմ Անդրկենտրոնական Նախա-
գահությանը բողոք ցույց.

3) այն բոլոր խնդիրները, վորոնք վերաբա-
րված են խորհրդային Առաջադիպական Հանրապե-
տությունների Միության և Անդրկենտրոնական Առա-
ջադիպական Ֆեդերալիստ խորհրդային Հանրա-
պետության իրավասության և վորոնց լուծուժե
Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրա-
պետության խորհուրդների համագումարը և կենտ-
րոնական գործադիր կոմիտեն իրենց իրավասության
յեղքակա կճանաչեն:

Հաստատված է ռադիոյով

Խորհրդային իշխանության կառուցվածքը

Փետր 5

Հայաստանի բանվորների, գյուղացիների
և լեռն կարմիր բանակայինների պար-
գաճանավորական խորհուրդների համագումարը

24. Հայաստանի Առաջադիպական խոր-

-17-
հորդային Հանրապետության իշխանության գերա-
զույն ժառանգել է Հայաստանի Առաջադիպական խոր-
հորդային Հանրապետության բանվորների, գյուղա-
յինների և կարմիր բանակայինների պարգաճանավորա-
կան խորհուրդների համագումարը, իսկ խորհուրդ-
ների համագումարների միջանկյալ ժամանակաշրջա-
նում՝ Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային
Հանրապետության կենտրոնական գործադիր կոմիտեն:

25. Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդա-
յին Հանրապետության խորհուրդների համագումա-
րը կազմում է քաղաքային խորհուրդների ներկայա-
ցուցիչներից՝ 500 ընտրողին մի պարգաճանավորի և խոր-
հուրդների շրջանային համագումարների ներկայա-
ցուցիչներից՝ 3500 բնակչին մի պարգաճանավորի հաշ-
վով:

Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային
Հանրապետության խորհուրդների համագումարի
պարգաճանավորներն ընտրվում են խորհուրդների 20-
րանային համագումարներում:

26. Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդ-
ային Հանրապետության խորհուրդների հերթական
համագումարը հրավիրում է կենտրոնական գոր-
ծադիր կոմիտեն՝ յերկու տարին մեկ անգամ:

27. Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության խորհուրդների արտակարգ համագումարը հրավիրում է կենտրոնական Գործադիր կոմիտեն իր վորոշմամբ կամ Հանրապետության բնակչության մեկ հինգերորդից քիչ պակաս մասն ընդգրկող վայրերի խորհուրդների կամ նրանց համագումարների պահանջմամբ:

28. Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության կենտրոնական Գործադիր կոմիտեյին իրավունք է վերապահվում արգելադրել արտակարգ հանգամանքներում հեղաշփոթել խորհուրդների համագումար հրավիրելը:

ԳԼՈՒԽ 6

Հայաստանի Առաքելապատկան
խորհրդային Հանրապետության
կենտրոնական Գործադիր կոմիտեն

29. խորհուրդների համագումարների միջանկյալ ժամանակաշրջանում Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության իշխանության գերագույն մարմինն է Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության Բան-

վորների, ժյուդայիների և կարմիր բանակայինների պարգաճավորական խորհուրդների կենտրոնական Գործադիր կոմիտեն:

30. Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության կենտրոնական Գործադիր կոմիտեն Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության գերագույն որենադիր, քննորեն և վերահսկիչ մարմինն է:

31. Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության կենտրոնական Գործադիր կոմիտեն բաղկացած է Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության խորհուրդների Համագումարի կողմից սահմանված թվով անդամներից:

32. կենտրոնական Գործադիր կոմիտեն պատասխանատու լի Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության խորհուրդների Համագումարի առաջ:

33. կենտրոնական Գործադիր կոմիտեն Հայաստանի Առաքելապատկան խորհրդային Հանրապետության Բանվորա-ժյուդայական կառավարության բանվորա-ժյուդայական կառավարության գործունեությանն ընդհանուր ուղղությունն է սահմանել և վորոշում է Հայաստանի

Առցիալիստական խորհրդային Հանրապետության
Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի նախագահու-
թյան և ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի
Փորձունեության ջրգանակները:

34. Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեն հրա-
պարակում է որենսգրքեր, դեկրետներ, վորոշում-
ներ, հեյլում է, վոր Գործադրվեն Հայաստա-
նի Առցիալիստական խորհրդային Հանրապետու-
թյան, այլ և Լենդրկովկասյան Առցիալիստական Ֆե-
դերատիվ խորհրդային Հանրապետության և խոր-
հրդային Առցիալիստական Հանրապետություննե-
րի Միության Ասիանադրությունները և Հա-
յաստանի Առցիալիստական խորհրդային Հանրա-
պետության, Լենդրկովկասյան Առցիալիստական Ֆե-
դերատիվ խորհրդային Հանրապետության և խոր-
հրդային Առցիալիստական Հանրապետություննե-
րի Միության խորհուրդների Համագործակցության և
Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեների դեկրետները և
վորոշումները Հայաստանի Առցիալիստական խոր-
հրդային Հանրապետության սահմաններում:

35. Հայաստանի Առցիալիստական խորհրդա-
յին Հանրապետության Կենտրոնական Գործադիր
Կոմիտեն քննում է հաստատում է Կենտրոնական

Գործադիր Կոմիտեի նախագահության, ժողո-
վրդական կոմիսարների խորհրդի, ժողովրդա-
կան կոմիսարների, այլ և ժողովուհներին հա-
վասարեցրած այլ մարմիններից սրացվող դեկրետ-
ների և վորոշումների նախագծերը և այլ առա-
ջարկությունները:

36. Հայաստանի Առցիալիստական խոր-
հրդային Հանրապետության Կենտրոնական
Գործադիր Կոմիտեի, նրա նախագահության,
ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի դեկրետ-
ները, վորոշումները և կարգադրությունները
հրապարակում են հայերեն, ռուսերեն և բուլ-
գերեն լեզուներով:

37. Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի
նախաջրգանները գումարում են Կենտրոնական
Գործադիր Կոմիտեի նախագահությունը պա-
րտկան յերևք անգամ:

38. Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի առ-
կալարգ նախաջրգանները գումարվում են Կեն-
տրոնական Գործադիր Կոմիտեի նախագահության
վորոշումով, ժողովրդական կոմիսարների խոր-
հրդի առաջարկությամբ կամ Կենտրոնական
Գործադիր Կոմիտեի անգամների 1/3 պահանջով:

39. Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեն իր գործունեության փնտելագիրը և ընդհանուր բաղադրականության առանձին խնդիրների վերաբերյալ կենտրոնները ներկայացնում են Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետության բանվորների, գյուղացիների և կարմիր բանակայինների պարզամեղման խորհուրդների համագումարին:

40. Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեն ընդունում է Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի նախագահություն իր սահմանած թվով անդամներով և փոխանորդներով:

41. Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետության Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեն Հանրապետության ընդհանուր կառավարության համար կապմաներսում է ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդ, իսկ կառավարության առանձին Ժյուդերը ղեկավարելու համար առանձին ժողովրդական կոմիսարիատներ և այլ մարմիններ:

ԳԼՈՒԽ Դ

Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի նախագահությունը

42. Հայաստանի Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի նախաջրդանների միջանկյալ ժամանակաշրջանում Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի նախագահությունը հանդիսանում է Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետության իշխանության արմատը, գործադիր և փնտրեն բարձրագույն մարմինը:

43. Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտեի նախագահությունը հեղուկ է, վոր իշխանության բոլոր մարմիններն իրենց գործունեության ընթացքում ղեկավարվեն Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետության, Անդրկովկասյան Ֆեդերատիվ խորհրդային Հանրապետության և խորհրդային Առաջադիպական Հանրապետության Միության սահմանադրություններով և ի կարար անեն Հայաստանի Առաջադիպական խորհրդային Հանրապետության, Անդրկովկասյան Առաջադիպական Ֆեդերատիվ

խորհրդային Հանրապետության և խորհրդային
Հանրապետությունների Միության խորհուրդնե-
րի համագումարների և կենտրոնական գործա-
դիր կոմիտեների բոլոր վորոշումները :

44. կենտրոնական գործադիր կոմիտեի նա-
խագահությունը, լուծուժե և փախ թե կենտրո-
նական մարմինների միջև և թե կենտրոնական ու
զրջանային իշխանությունների միջև ծագած վե-
ճերին :

45. կենտրոնական գործադիր կոմիտեի
նախագահությունը վճռում է ներման և ունա-
րի իրապիսի խնդիրները, կատարում է հանրա-
պետական պարզեացրությունները, այլ և պար-
զած միջնորդություններ է հարուցում խորհրդա-
յին մոսկովիսական Հանրապետությունների Մի-
ության կենտրոնական գործադիր կոմիտեի ա-
ռաջ Միությունական իրավասության վերաբա-
նախ ներումների և պարզեացրությունների հա-
մար :

46. Հայաստանի մոսկովիսական խորհր-
դային Հանրապետության կենտրոնական գործա-
դիր կոմիտեի նախագահությունն իրավունք ու-
նի կատարելու և վերացնելու Հայաստանի մոսկովի-

կատարական խորհրդային Հանրապետության մո-
սկովիսական կոմիտեների խորհրդի և մոսկովի-
սական կոմիտեների վորոշումները :

47. կենտրոնական գործադիր կոմիտեի
նախագահությունն իրավունք ունի վերացնելու
զրջանային համագումարների և շրջանային գործա-
դիր կոմիտեների վորոշումները :

48. կենտրոնական գործադիր կոմիտե-
ի նախագահությունը նշանակում է հետք է կան-
չում մոսկովիսական կոմիտեներին և նրանց փե-
ղակալներին, ներկայացնելով մոսկովիսական կո-
միտեների վերաբերյալ հարցը կենտրոնական
գործադիր կոմիտեի առաջիկա նախաշրջանին և
հաստատությունն :

49. կենտրոնական գործադիր կոմիտեի
նախագահությունն իր գործունեության համար
հաշվետու յե կենտրոնական գործադիր կոմիտե-
ի առաջ :

50. կենտրոնական գործադիր կոմիտեի
նախագահությունը հրապարակում է որոշումները,
դեկրետները և վորոշումները : Սեյդ որոշումները, ինչ-
պես և պետական կարևոր նշանակություն ունե-
ցող բոլոր վորոշումները ներկայացվում են կենտրո-

րոնական Գործադիր կոմիտեյի հասարակայնը:

51. Կենտրոնական Գործադիր կոմիտեյի նախագահությունը բողոքներ և պալիս Լենինը կոպկասյան Առաջադիմական ժողովրդական կոմիտեի խորհրդի դեկրետների և վորոշումների դեմ Լենինը կոպկասյան կենտրոնական Գործադիր կոմիտեյի նախագահությունը:

Կենտրոնական Գործադիր կոմիտեյի և նրա նախագահության բողոքները չեն կատարվում բողոքարկված դեկրետների և վորոշումների կատարումը:

Գլուխ 8

Ժողովրդական կոմիտեների խորհուրդ

52. Ժողովրդական կոմիտեների խորհուրդը Հայաստանի Առաջադիմական խորհրդային Հանրապետության Գործադիր և տնտեսական մարմինն է: Ժողովրդական կոմիտեների խորհուրդին վերապահվում է Հայաստանի խորհրդային Հանրապետության ընդհանուր կառավարչությունը:

53. Հայաստանի Առաջադիմական խորհրդային Հանրապետության կենտրոնական Գործադիր կոմիտեն կապում է ժողովրդական կոմիտեների խորհուրդ հետևյալ կապով:—

1. Ժողովրդական կոմիտեների խորհրդի նախագահ.
2. Ժողովրդական կոմիտեների խորհրդի նախագահի տեղակալներ.
3. Ֆինանսների Ժողովրդական կոմիտե.
4. Հողագործության Ժողովրդական կոմիտե.
5. Ներքին կառավարչության Ժողովրդական կոմիտե.
6. Արտադրության կոմիտե.
7. Արտադրության Ժողովրդական կոմիտե.
8. Կոմունալ տնտեսության Ժողովրդական կոմիտե.
9. Հասարակական Ժողովրդական կոմիտե.
10. Առողջապահության Ժողովրդական կոմիտե.
11. Առաջադիմական կոմիտե.

12. պերական պլանային Հանձնաժողովի նախագահ.

13. Անդրկովկասյան Առնախաղական Ֆեդերա-
տիվ խորհրդային Հանրապետության ներքին գործե-
րի ժողովրդական կոմիսարիատի Հայաստանի վարչության
պետը, այլ և խորհրդային Առնախաղական Հանրապետու-
թյունների Միության և Անդրկովկասյան Առնախաղա-
կան Ֆեդերատիվ խորհրդային Հանրապետության կա-
ռավարությունների այն ներկայացուցիչները, վորոնք
անդամակցության նկատմամբ Հայաստանի Առնա-
խաղական խորհրդային Հանրապետության կենտրո-
նական գործադիր կոմիտեն հայտուկ վորոշում
կը կայացնի:

Հայաստանի Առնախաղական խորհրդա-
յին Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարնե-
րի խորհրդում, կենտրոնական գործադիր կոմիտե-
յի վորոշմամբ, վճռական կամ խորհրդակցական
չայն իրավունքով կարող են մասնակցել և այլ
անչինք:

54. Հայաստանի Առնախաղական խոր-
հրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմի-
սարների խորհուրդը Հայաստանի կենտրոնական
գործադիր կոմիտեյի կողմից նրան վերապահված
իրավունքների սահմաններում հրապարակում և

դեկրետներ և վորոշումներ, վորոնք պարտադիր
են Հայաստանի Առնախաղական խորհրդային առ-
բողջ հանրապետության սահմաններում:

55. ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի
այն բոլոր դեկրետների և վորոշումների նախագծե-
րը, վորոնք ընդհանուր քաղաքական կարեւորու-
թյուն ունեն, ներկայացվում են կենտրոնական
գործադիր կոմիտեյին ի քննության և ի հաստա-
տության:

56. Հայաստանի Առնախաղական խորհրդ-
ային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսար-
ների խորհրդի վորոշումներն ու կարգադրու-
թյունները կարող են կատեցնել և վերացնել Հայաստա-
նի կենտրոնական գործադիր կոմիտեն և նրա նա-
խագահությունը:

57. ժողովրդական կոմիսարների խորհու-
րդ պարտաւորանալու յն Հայաստանի Առնախա-
ղական խորհրդային Հանրապետության խոր-
հուրդների Համագումարի և կենտրոնական
գործադիր կոմիտեյի ու նրա նախագահության
առաջ:

58. ժողովրդական կոմիսարների խորհու-
րդ քննում և այն դեկրետների և վորոշումնե-
րը քննում և այն դեկրետների և վորոշումնե-

րի նախագծերը, վոր ներկայացնում են թե Հայաստանի Առկալիստական խորհրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարիատները և թե կոմիսարիատներին հավասարեցված կենտրոնական այլ հիմնարկները, ինչպես նաև շրջանային գործադիր կոմիտեները և ինքնուրույն քաղաքային խորհուրդները:

59. Հայաստանի Առկալիստական խորհրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարների խորհրդին առընթեր կազմվում են տնտեսական խորհրդակցություն, վորպես Հայաստանի Առկալիստական խորհրդային Հանրապետության տնտեսական քաղաքականության ուղղություն փոխող և տնտեսական կոմիսարիատների և պետական այլ տնտեսական որգանների աշխատանքները ղեկավարող մարմին:

Գլուխ 9

Հայաստանի Առկալիստական խորհրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարիատների մասին

60. Հայաստանի Առկալիստական խորհրդային

դային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի իրավասությանը վերաբերող պետական կառավարչության առանձին Զյուղերի անհիշական ղեկավարության համար կազմվում են ժողովրդական կոմիսարիատներ, վորոնք գործում են Հայաստանի Առկալիստական խորհրդային Հանրապետության կենտրոնական գործադիր կոմիտեի կողմից՝ ժողովրդական կոմիսարիատների մասին սահմանված կանոնադրությունների հիման վրա:

61. Ֆինանսների, Հողագործության, ներքին առևտրի, Անդրական արդյունաբերության ժողովրդական կոմիսարիատները, յենթարկվելով Հայաստանի Առկալիստական խորհրդային Հանրապետության կենտրոնական գործադիր կոմիտեին ու նրա նախագահության և ժողովրդական կոմիսարների խորհրդին՝ միաժամանակ իրենց գործունեության ընթացքում կենսագործում են խորհրդային Առկալիստական Հանրապետությունների Միության և Անդրկովկասյան Առկալիստական Զեդերադիվ խորհրդային Հանրապետության համապատասխան ժողովրդական կոմիսարիատների դիրեկտիվները:

62. Հայաստանի Առաջադասական խորհրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարիատների գլուխ են կանգնած Հայաստանի Առաջադասական խորհրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի անդամները՝ Հայաստանի Առաջադասական խորհրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարները:

63. Հոլաքանչյուր ժողովրդական կոմիսարիատի առընթեր կազմվում է խորհուրդ, որը գումարվում է պարբերաբար և բաղկացած է կոմիսարիատի կենտրոնական և տեղական կազմակերպությունների և շեռնարկությունների ներկայացուցիչներից:

64. Հայաստանի Առաջադասական խորհրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարները պատասխանատու լին ժողովրդական կոմիսարների խորհրդի, կենտրոնական և տեղական կոմիսարների և նրա նախագահության առաջ:

65. Հայաստանի Առաջադասական խորհրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարների կարգադրությունները կարող են

կասեցնել և վերացնել Հայաստանի Առաջադասական խորհրդային Հանրապետության ժողովրդական կոմիսարների խորհուրդը, կենտրոնական և տեղական կոմիսարների և նրա նախագահությունը:

Գլուխ 10

Մեղական իշխանություն

և. խորհուրդների շրջանային համագումարների մասին

66. Մվյալ շրջանի սահմաններում բարձրագույն իշխանությունը խորհուրդների շրջանային համագումարն է:

67. խորհուրդների շրջանային համագումարներին մասնակցում են մվյալ վարչական միավորի սահմաններում գրավոր բոլոր խորհուրդների ներկայացուցիչները:

68. խորհուրդների շրջանային համագումարները կազմվում են շրջանի սահմաններում գրավոր բոլոր խորհուրդների ներկայացուցիչներից հետևյալ հաշվով՝ գլուխային կազմակերպության յուրաքանչյուր 300

հոգուն ի պարգաճախոր և ավանային խոր-
հուրդների յուրաքանչյուր 50 ընտրողին ի
պարգաճախոր :

Ճանորություն 1. - Բացառիկ դեպքերում
Կենտրոնական Գործադիր Կոմիտե
յին իրավունք է վերապահվում
վորոշ վայրերի համար փոխելու
այս հոդվածով սահմանված ներկա
յայտարարության նորմաները փոխա-
կան պայմանների համեմատ :

Ճանորություն 2. - Յերեսկան և լծի-
նական քաղաքները, փորպես ինք-
նուրույն վարչական-տնտեսական
միավորներ, անհրաժեշտորեն յենթակ-
վում են Հայաստանի Առաջադիպա-
կան խորհրդային Հանրապետու-
թյան Կենտրոնական Գործադիր
Կոմիտեյին և չեն ժամանակոչում
խորհուրդների շրջանային համա-
գումարներում :

69. խորհուրդների շրջանային համագու-
մարները կհանում են հերթական և արտակարգ
խորհուրդների կողմից և չեն կարող
հանգում իրենց շրջանային համագու-

մարները հրավիրվում են Կենտրոնական Գոր-
ծադիր Կոմիտեյի կողմից սահմանված ժամանակ
կաշրքանում :

խորհուրդների արտակարգ համագումար-
ները հրավիրվում են շրջանային Գործադիր Կո-
միտեին :

ա) Հայաստանի Առաջադիպական խոր-
հրդային Հանրապետության խորհուրդների
Համագումարի կամ Կենտրոնական Գործա-
դիր Կոմիտեյի առաջարկով :

բ) այն խորհուրդների պահանջով, վո-
րումը ընդգրկում են շրջանի բնակչության վոչ
պակաս, քան $\frac{1}{3}$ -ը :

գ) շրջանային Գործադիր Կոմիտեյի պե-
նումի Հայների վոչ պակաս, քան $\frac{2}{3}$ -ի կող-
մից ընդունված վորոշումով :

դ) այն դեպքերում, յերբ շրջանային Գոր-
ծադիր Կոմիտեյի կազմից դուրս են գալիս նրա
անդամների $\frac{1}{3}$ -ը և բացակայում են անհրա-
ժեշտ թվով փոխ-անդամներ :

70. խորհուրդների շրջանային համագու-
մարներն ընտրվում են իրենց Գործադիր մարմին
ները շրջանային Գործադիր Կոմիտեները, վորումից

անդամների և փոխ-անդամների թիվը սահմանվում է կենտրոնական Գործադիր կոմիտեի կամ նրա նախագահության վորոշումով:

Բ. Գործադիր կոմիտեների մասին

71. Երջանային գործադիր կոմիտեները խորհուրդների շրջանային համագումարների միջանկյալ ժամանակամիջոցում շրջանի սահմաններում հանդիսանում են իշխանության բարչրագույն մարմինները: շրջանային գործադիր կոմիտեները պարտավորված լինում են իրենց ընտրող համագումարների առաջ և յենթարկվում են կենտրոնական Գործադիր կոմիտեին, նրա նախագահության և ժողովրդական կոմիտեների խորհրդին:

72. Համապարասխան ցերրիպորիան կառավարելու և կենտրոնական իշխանության վորոշումներն ու դեկրետներն իրականացնելու վերաբերյալ ընթացիկ աշխատանքների ղեկավարության համար շրջանային գործադիր կոմիտեներն ընտրում են նախագահություն, վորի անդամների թիվը վորոշում է կենտրոնական Գործադիր կոմիտեն կամ նրա նախագահությունը:

73. Երջանային գործադիր կոմիտեների նիստերի միջանկյալ ժամանակամիջոցում շրջանային գործադիր կոմիտեների նախագահությունները վայելում են նրանց իրավունքները և պարտավորված լինում են շրջանային գործադիր կոմիտեների առաջ:

74. Մեղական իշխանության իրավասության վերաբերյալ ածրող աշխատանքը և կենտրոնական իշխանության վորոշումները կատարելու համար շրջանային գործադիր կոմիտեները կազմակերպում են բաժիններ՝ կենտրոնական Գործադիր կոմիտեի կամ նրա նախագահության սահմանափակումներով:

75. Երջանային գործադիր կոմիտեների բաժինները յենթարկվում են շրջանային գործադիր կոմիտեներին ու նրանց նախագահություններին և պարտավոր են կատարել գործադիր կոմիտեի և նրա նախագահության կարգադրություններն ու առաջադրությունները, նմանապես չայատարանք Վոյսալիստական խորհրդային Հանրապետության համապարասխան ժողովրդական կոմիտեի կարգադրություններն ու առաջադրությունները:

Գ. պարզամասնական խորհուրդների
մասին

76. պարզամասնական խորհուրդները
ընդգրկում են հետևյալ նորմաներով՝

ա) Յերեվանում՝ 125 ընդրողին մի պար-
զամասնական, լենինականում՝ 100 ընդրողին մի պար-
զամասնական, քաղաքային բնակավայրերում և բան-
վորական ավաններում՝ յուրաքանչյուր 50 ընդ-
րողին մի պարզամասնական:

Ցանոթություն.- Յերեվանում և լենին-
ականում քաղաքային խորհուրդ-
ները ընդգրկելու յուրաքանչյուր Յեռ-
նարկություն, վորն ունի 25-ից մին-
չև 125 բանվոր, քաղաքային մի պար-
զամասնական, իսկ 125-ից ավելի յու-
րաքանչյուր 75 ընդրողին մի պար-
զամասնական:

բ) զյուղերում 50 բնակչին մի պարզա-
մասնական հաշվելով, բայց զյուղի խորհրդի անդամ-
ների թիվը պիտի լինի առնվազն 7 և առա-
վելն 50:

Ցանոթություն.- 300-ից պակաս բնակիչ
ունեցող զյուղերը մասնակցում են
հարևան զյուղի զյուղական խորհրդի
ընդրությունը: խորհուրդը հունցող
զյուղերի համար զյուղխորհուրդը նշա-
նակում է լիազոր իր անդամներից
մեկին, վորը բնակվում է խորհուրդ-
ընդնեցող զյուղում:

77. պարզամասնական խորհուրդները քա-
ղաքներում ընթացիկ աշխատանքի համար ի-
րենց միջից գործադիր մարմին են ընդրում կենս-
րոնական գործադիր կոմիտեի կամ նրա նա-
խագահության սահմանած հիմունքներով:

78. զյուղական խորհուրդը կարող է ունե-
նալ գործադիր մարմին կենսրոնական գործադիր
կոմիտեի կամ նրա նախագահության սահմա-
նած հիմունքներով:

79. պարզամասնական խորհուրդների
նիստերը գումարում է կամ գործադիր կոմի-
տեն կամ խորհրդի նախագահը իր նախաշեռ-
նություն և թե խորհրդի անդամների վոչ պա-
կաս քան $\frac{1}{3}$ -ի պահանջով:

80. պարզամասնական խորհուրդների

անդամները պարտավոր են պարբերաբար հաշիվ տալ իրենց ընդրողներին:

դ. Խոշանութային տնտեսական մարմինների տնտեսության վերաբերյալ խնդիրների մասին

Ը

Գ

Գ

Կ

Ի

81. Շրջանի սահմաններում շրջանային գործադիր կոմիտեների ու նրանց նախագահությունների, այլ և պարզամակարան խորհուրդների խնդիրներն են

ա) կուլտուրական և տնտեսական բարձրագույն համար միջոցներ ձեռք առնելը:

բ) տնտեսական բյուջեների քննությունն ու հաստատումը:

գ) խորհրդային խոշանութային համապատասխան բարձրագույն մարմինների վորուշումների կիրարկումը:

դ) տնտեսական նշանակություն ունեցող խնդիրների լուծումը:

ե) միավորել խորհրդային մարմինների տնտեսական և հասարակական բոլոր կապակցությունները և հսկել շրջանում գոյություն ունեցող

պոլիտիկայի գործունեությունը:

զ) հեղափոխական որինականության ապահովումն ու պետական իրավակարգի և հասարակական ապահովության պաշտպանությունը:

է) քննել համապետական նշանակություն ունեցող խնդիրները թե՛ իրենց նախաջեռնությամբ և թե՛ վերադաս մարմինների առաջարկությամբ:

82. Խորհուրդների համագումարներն ու նրանց գործադիր կոմիտեները վերահսկողությունն տնտեսական պարզապես խորհուրդների և նրանց գործադիր կոմիտեների գործունեության վրա:

Մտնական համագումարների վորուշումն է. լարող են բեկանել միայն Հայաստանի Առաջին Հանրապետության խորհրդական խորհրդային Հանրապետության խորհուրդների Համագումարն և պատշաճ դեպքերում կենտրոնական գործադիր կոմիտեն կամ նրա նախագահությունը:

Գործադիր կոմիտեների և նրանց նախագահությունների վորուշումները կարող են բեկանել նրանց ընդրող համագումարները, Հայաստանի Առաջին Հանրապետության խորհուրդների Համագումարը, պետության խորհուրդների Համագումարը, կենտրոնական գործադիր կոմիտեն, նրա նախագահությունները:

զստեղծութեան և ժողովրդական կոմիտեների
խորհուրդը:

83. Բացառիկ դեպքերում, յետ Հայաս-
տանի Առաջին համաշխարհային խորհրդային Հանրապե-
տության և Անդրկովկասյան Առաջին համաշխարհային
Ֆեդերատիվ խորհրդային Հանրապետության ժո-
ղովրդական կոմիտեների վերջումներն ու
կարգադրությունները ակնհայտորեն հակասու-
ն են այն ժամանակների վերջումներին ու կարգադրու-
թյուններին, վերոնց այդ ժողովրդական կոմիտե-
ների վերջումները յենթակա յեն, շրջանային գործադիր կո-
միտեն իրավունք ունի կասեցնել այդ վերջումնե-
րը ու կարգադրությունները, այդ մասին անհապաղ
տեղեկացնելով թե՛ այն ժողովրդական կոմիտեի
պիսին, վորի վերջումնե՛ր կամ կարգադրությունը
կասեցվում է, և թե՛ ժողովրդական կոմիտեների
խորհրդին, վորին ժողովրդական կոմիտեների
որ յենթարկվում են, կամ թե՛ կենտրոնական
գործադիր կոմիտեին:

Հայրենի հինգերորդ

Գլուխ II

խորհրդարանների ընտրության մասին
և ընտրելու յեղ ընտրվելու իրավունքի մասին

84. խորհուրդների պարզաճանփոր ընտրելու
և ընտրվելու իրավունք ունեն առանց սեռի, դա-
վանության, ցեղի, ազգության, նախակցության և
այլն խտրության, Հայաստանի Առաջին համաշխարհային
խորհրդային Հանրապետության՝ մինչև ընտրու-
թյան որը 18 փարին Լրացած հետևյալ բաղադ-
րները:

ա) բոլոր նրանք, ովքեր արտադրողական
և հանրագույր աշխատանքով են ապրուստի մի-
ջոյներ չեղբ բերում, այլ և այն անչինք, վորոնք
տնային տնտեսությամբ պաշտպանվում արտա-
դրողական աշխատանքի հնարավորություն են
ընձեռում առաջիններին:

բ) բանվորա-գյուղացիական կարմիր բա-
նակի և նավագործի կարմիր բանակայիններն
ու նավաստիները:

9) այս հոդվածի «ա» և «բ» կետերում հիշված կարեգործիաների քաղաքացիները, վորոնք վորևե հափով կորցրել են իրենց աշխատունակութիւնը:

Ճանութութիւն. Հայաստանի Առօրինակական խորհրդային Հանրապետութեան սահմաններում ընկրկելու և ընկրկելու իրավունք են վայելում բոլոր խորհրդային հանրապետութիւնների քաղաքացիները և այն ուղարկելու քաղաքացիները, վորոնք հիշված են Հայաստանի Առօրինակական Հանրապետութեան Առաջին Ժամագրութեան 12-րդ հոդվածում:

85. Չեն ընկրկում և չեն կարող ընկրկուել ներքոհիշյալ կարեգործիաներից նույնիսկ մէկին են պարկանում:

ա) շահագործութեան նպատակով վարչութեան աշխատանք շահագործողները:

բ) անաշխատ հասույթով ապրողները, որի նախ կապիտալի ցոնտրութեան, շտեմարկութիւնների յեկանութեան, գուլքից ստացվող հասույթներով և այլն:

9) Ճանաչող առևտրականները, և առևտրական միջնորդները:

դ) բոլոր դավանանքների և ազանդների կրօնական պաշտօնականների հոգևոր սպասավորները, վորոնց համար այդ պաշտօնըն առհետք են, և կուսակրօնները:

ե) նախկին վոստրկանութեան, ժանդարմական վարչութեան և պահնորդական բաժանմունքների պաշտօնյաներն ու գործակալները, ռազմական նախկին թափափորական ցամանակների, այլ և վոստրկանութեան, ժանդարմութիւնի և պարօիչ ծառքների գործունեութիւնը ղեկավարող անշինք և թեքապետները:

զ) սահմանված կարգով հոգեկան հիվանդ և թելագար ծանաչվածները:

է) այն անշինք, վորոնք հանցագործութիւնների համար դատապարտված են քաղաքական իրավունքների սահմանափակումով դատապարտված ծանաչակի ընթացքում:

բ. Ընկրութիւն կարարելու մասին

86. Ընկրութիւնները կարարվում են քաղական խորհուրդների կամ նրանց գործադիր կո-

Տիպերի վորոշած որերը:

87. Ընտրությունների ընթացքի և արդյունքի մասին արշանագրությունն է կազմվում ընտրական հանձնաժողովի անդամների ստորագրությամբ:

88. Ընտրությունների կարգը, նմանապես արհեստակցական միությունների և բանվորական պլ կազմակերպությունների մասնակցությունն ընտրություններին՝ վորոշում է կենտրոնական գործադիր կոմիտեն կամ նրա նախագահությունը:

Գ. Ընտրությունների սրուգման յեվ բեկման յեվ պարգաճավորներին յեթ կանչելու մասին

89. Խորհուրդների ընտրության կանոնաւորությունն սրուգում են ընտրական հանձնաժողովները, իսկ Խորհուրդների հաճախումարկանոնավորությունն սրուգում են մանդատային հանձնաժողովները:

90. Լեմբող ընտրության անկանոնության դեպքում՝ ընտրության բեկման խնդիրը պնդում է

Խորհրդային իշխանության վերադաս մարմինը հաջորդական կարգով. Խորհրդային ընտրությունների բեկման վերաբերմամբ բարձրագույն մարմինն է Հայաստանի Առաջադիպական Խորհրդային Հանրապետության կենտրոնական գործադիր կոմիտեն և նրա նախագահությունը:

91. Խորհրդի պարգաճավոր ընտրողներն իրավունք ունեն ամեն ժամանակ հեթ կանչելու նրան և նոր ընտրություն կադարելու:

Հապված վեցերորդ

Փլուխ 12

բյուլետի իրավունքի մասին

92. Հայաստանի Առաջադիպական Խորհրդային Հանրապետության ամբողջ պեդական յեթ ու մուլթը մեծվում է հաճախական բյուլետի մեջ:

93. Հայաստանի Առաջադիպական Խորհրդային Հանրապետության բյուլետն, վորպես մի դային Հանրապետության բյուլետն է Լենդրկովկասյան բաղադրիչ մասը՝ մնում է Լենդրկովկասյան Առաջադիպական Ֆեդերայիվ Խորհրդային Հանրապետության և Խորհրդային Առաջադիպական

Հանրապետությունների Միության Տիտակա-
պետական բյուջեի մեջ Լինդրկովկասյան Աուցիա-
լիսական Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրա-
պետության և Խորհրդային Աուցիալիսական
Հանրապետությունների Միության Ասիական-
որությունների և համապատասխան որենսդրու-
թյան կարգով հրապարակվող կանոնների համա-
չափ :

94. Տարբեր, այլ և Հայաստանի Աուցիալի-
սական Խորհրդային Հանրապետության սահման-
ներում գտնվող հասությունների բաշխումը, նմա-
նապես Միությունական, Լինդրկովկասյան Աուցիա-
լիսական Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապե-
տության և Հայաստանի Աուցիալիսական Խորհր-
դային Հանրապետության յեղևմրացույց կազմելը
սահմանվում է նույնպես Միությունական որենսդրու-
թյան կարգով :

95. Հայաստանի Աուցիալիսական Խոր-
հրդային Հանրապետության բյուջեն քննում է
Հայաստանի Աուցիալիսական Խորհրդային Հան-
րապետության ժողովրդական կոմիտեների Խոր-
հուրդը, հաստատում է Հայաստանի Աուցիալի-
սական Խորհրդային Հանրապետության կենտրո-

նական Գործադիր կոմիտեն, և ապա այդ բյու-
ջեն ուղարկվում է Լինդրկովկասի Աուցիալիսա-
կան Ֆեդերատիվ Խորհրդային Հանրապետության
որենսդիր ժամհաններին՝ Խորհրդային Աուցիալի-
սական Հանրապետությունների Միության Ասի-
ական Հանրապետության կարգով Խորհրդային Աուցիալի-
սական Հանրապետությունների Միության պետա-
կան Հանրապետությունների մեջ մուծելու համար :
կան Տիտակա-բյուջեի մեջ մուծելու համար :

96. պետական գանձարանի միջոցներից
վրչ մի ծախք է կարելի անել առանց համապա-
տասխան վարկ սահմանելու պետական յեղևմրա-
ցույցի մեջ կամ առանց Հայաստանի Աուցիալի-
սական Խորհրդային Հանրապետության որե-
նսդիր ժամհանների հատուկ վորոշման այդ
ծախին :

97. Հայաստանի Աուցիալիսական Խոր-
հրդային Հանրապետության յեղևմրացույցի
մեջ նշանակված բոլոր ծախքերն արվում են ի-
րենց անմիջական նպատակի համար նախահաշ-
վի ստորաբաժանումների սահմաններում :

98. Բոլոր տեղական հասություններն ու բո-
լոր տեղական ծախքերը միացվում են տեղական
բյուջեների մեջ՝ Միությունական և հանրապետա-

որ շախմատի վերին անկյունում, կորի մոտ
վերնոցված են վոսկենցույն տառեր «ՀՍԽՀ» :

104. Հայաստանի Առկաշխարհական խոր
հորային Հանրապետության մայրաքաղաքն է
Յերևան քաղաքը :

35.002